

Uchwała nr IV/27/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 28 stycznia 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy Udanin nr XLIII.184.2021 z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie budżetu gminy na 2022 rok

Na podstawie art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137 i z 2021 r. poz. 1927), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- Joanna Radziewa — przewodnicząca,
- Ewa Zarzecka — członek,
- Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Gminy Udanin nr XLIII.184.2021 z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie budżetu gminy na 2022 rok.

Uzasadnienie

I. Obowiązek przedstawienia przez regionalną izbę obrachunkową opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej wynika z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”. W wydawanej opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego pokrycia oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

II. Na podstawie danych zawartych w uchwale Rady Gminy Udanin nr XLIII.184.2021 z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie budżetu gminy na 2022 rok, Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

1. W uchwale zaplanowano następujące wielkości:

- dochody ogółem w kwocie 32.212.245,55 zł, z tego: dochody bieżące w kwocie 29.491.345,55 zł i dochody majątkowe w kwocie 2.720.900 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 39.423.192,01 zł, z tego: wydatki bieżące w kwocie 23.928.427,41 zł i wydatki majątkowe w kwocie 15.494.764,60 zł,
- deficyt budżetu w wysokości 7.210.946,46 zł,
- przychody w łącznej kwocie 8.086.006,46 zł z tytuł środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. oraz kredytów i pożyczek,
- rozchody w łącznej kwocie 875.060,00 zł z tytułu spłat kredytów, pożyczek.

2. Deficyt zaplanowano sfinansować „1) wolnymi środkami pochodzącymi z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych i środkami, o których mowa jest w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych. 2) kredytem w kwocie 3.203.135,00 zł.” Wskazane źródła finansowania deficytu nie znajdują podstaw w wartościach zaplanowanych w uchwale budżetowej. Zaplanowano w niej bowiem jedynie przychody sklasyfikowane w §905 – „przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach”, tj. jedynie środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. oraz przychody tytułu pożyczek i kredytów (§932 – „przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym). Podkreślić ponadto należy, że wartość przychodów wskazanych jako źródło finansowania deficytu przewyższa wartość planowanego deficytu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z obliczeń dokonanych z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2021 r. (wykazanego w przedłożonej wraz z uchwałą budżetową uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej) nie wynika możliwość uzyskania przez Gminę tak sklasyfikowanych środków w wysokości zaplanowanej w uchwale budżetowej na 2022 r. (4.882.871,46 zł). Na możliwość posiadania wolnych środków ujętych w uchwale budżetowej wskazano w przedłożonych w dniu 9 grudnia 2021 r. wyjaśnieniach. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w przypadku niezyskania ww. środków w planowanej wysokości konieczne będzie dokonanie zmian wielkości budżetowych planowanych na 2022 rok.

Dodatkowego podkreślenia wymaga, że w budżecie na 2022 r. dochody z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych zaplanowano w wysokości wyższej o 4 mln zł w stosunku do planowanych z tego tytułu dochodów w 2021 r. (w wysokości wyższej od wartości dochodów wykonanych z ww. tytułu według sprawozdania Rb-27S wg stanu na koniec grudnia 2021 r. o 4,7 mln zł). W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej wskazano, że wzrost ten wynika w głównej mierze z realizacji na terenie Gminy nowej inwestycji. W objaśnieniach przyjętych wartości załączonych do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej podano natomiast, że wzrost wartości dochodów z tytułu podatku od nieruchomości jest szacowany w związku ze wzrostem stawek podatku, realizacją na terenie Gminy nowej inwestycji oraz w związku z podejmowanymi czynnościami „kontrolnymi i egzekucyjnymi”.

Dochody ze sprzedaży majątku w 2022 r. zaplanowano w wysokości 1,5 mln zł. W latach 2019, 2020 i 2021 r. (wg sprawozdania RB-27S na koniec grudnia 2021 r.) dochody z ww. tytułu wykonano w wysokości odpowiednio w wysokości 0,1 mln zł, 0,63 mln zł i 1,1 mln zł.

Niezrealizowanie założeń przyjętych przy planowaniu budżetu na 2022 r. tj. niezyskanie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku w planowanej wysokości spowoduje zwiększenie deficytu. Konieczne będzie zapewnienie innych źródeł finansowania zaplanowanych w budżecie wydatków inwestycyjnych lub ich ograniczenie. Wskazuje się zatem na potrzebę bieżącego monitorowania realizacji planowanych w budżecie dochodów, w szczególności z tytułu podatku od nieruchomości oraz poziomu zaciąganych przez Gminę zobowiązań. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że poziom wykonania planowanych dochodów budżetowych będzie przedmiotem oceny przy wydawaniu przez Izbę opinii o możliwości spłaty kredytu stanowiącego źródło finansowania deficytu planowanego na 2022 r. Brak realizacji ww. dochodów może skutkować wydaniem opinii negatywnej w tym względzie.

Podkreślić bowiem należy, że z przedłożonej wraz z uchwałą budżetową uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że obliczona na podstawie prognozowanych w niej wielkości relacja spłat zobowiązań finansowych, wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, określona w art. 243 u.f.p., nie przekroczy dopuszczalnego poziomu (lata 2022–2039). Z uchwały tej wynika jednocześnie, że zaciągnięcie zobowiązania stanowiącego źródło finansowania deficytu spowoduje wzrost zadłużenia Gminy na koniec 2022 r. w stosunku do jego przewidywanego wykonania na koniec 2021 r. (z kwoty 9.434.240 zł do kwoty 11.762.315 zł), a w okresie spłaty długu istotny wpływ na kształtowanie się relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku. Według uchwały nadwyżka operacyjna (uwzględniająca realizację zaplanowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości) w 2022 roku wyniesie 5,6 mln zł, a w latach 2023-2025 od 1,7 mln zł do 2,4 mln zł, przy nadwyżkach operacyjnych wykonanych w latach 2019-2021 (wg sprawozdania Rb-27S i Rb-28S na koniec grudnia 2021 r.) w wysokości od 1,3 mln zł do 2,7 mln zł. Skład Orzekający zwraca przy tym uwagę, że w 2021 r. nadwyżka operacyjna została wykonana w wysokości 1,9 mln zł, planowano ją natomiast w wysokości 3,5 mln zł.

Realizacja nadwyżek operacyjnych oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku na poziomie niższym od założonego spowoduje obniżenie wskaźnika, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Jego

przekroczenie w kolejnych latach budżetowych spowoduje brak możliwości uchwalenia budżetu na te lata (art.240a i 240b u.f.p.).

Niniejsza uchwała Składu Orzekającego, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., powinna być opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176, z późn. zm.) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
Joanna Radziejka
Joanna Radziejka